

anses som „forsørgelsesberettigede“. Det er derfor urigtigt, naar Forfatteren blandt dem, der kun er „berettigede til vedvarende Forsørgelse her“ i første Række nævner Personer, som er født i Udlandet af danske Forældre, men ikke har dansk Indfødsret, thi Danmark kan ikke vægre sig ved at modtage saadanne til Forsørgelse i Trangstilfælde, og det er derfor ogsaa gentagne Gange statueret af Ministeriet, at de paagældende er „forsørgelsesberettigede“. (Fremtidig er Forholdet uden videre praktisk Interesse, efter at Lov af 27. November 1916 har tillagt saadanne Personer dansk Indfødsret). Ligeledes maa det — i Modsætning til Forfatterens Opfattelse — antages, at en dansk Kvinde, der har mistet sin danske Indfødsret ved Ægteskab med en Udlænding, men ikke har erhvervet fremmed Indfødsret, er „forsørgelsesberettiget“ her.

Paa den anden Side har Ministeriet tidligere statueret, at „Svenskere med 12 Aars Ret“, som Forfatteren synes at anse for „forsørgelsesberettigede“, ikke har saadan Ret, og i Lighed hermed maa det formentlig antages, at Forfatteren har Uret, naar han henregner svenske og norske Undersaatter, som omfattes af den nordiske Fattigkonvention, til de „forsørgelsesberettigede“; Konventionen hjemler kun de paagældende Udlændinge Ret til „vedvarende Forsørgelse“ her.

Sv. Neumann.

Dr. KARL J. BENZIGER: *Die wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Dänemark und der Schweiz.* (Forlag: Art. Institut Orell Füssli. Zürich 1916).

Som Led i en Serie „Schweizerische Wirtschafts-Studien“, udgivne af Dr. Hans Scharer, har en yngre schweizisk Nationaløkonom, Dr. Benziger, udgivet en ret omfattende Studie (147 S.) over det for den danske Almenhed noget fjerne Emne: den økonomiske Forbindelse mellem Danmark og Schweiz. Dr. Benzigers Formaal har i første

anses som „forsørgelsesberettigede“. Det er derfor urigtigt, naar Forfatteren blandt dem, der kun er „berettigede til vedvarende Forsørgelse her“ i første Række nævner Personer, som er født i Udlandet af danske Forældre, men ikke har dansk Indfødsret, thi Danmark kan ikke vægre sig ved at modtage saadanne til Forsørgelse i Trangstilfælde, og det er derfor ogsaa gentagne Gange statueret af Ministeriet, at de paagældende er „forsørgelsesberettigede“. (Fremtidig er Forholdet uden videre praktisk Interesse, efter at Lov af 27. November 1916 har tillagt saadanne Personer dansk Indfødsret). Ligeledes maa det — i Modsætning til Forfatterens Opfattelse — antages, at en dansk Kvinde, der har mistet sin danske Indfødsret ved Ægteskab med en Udlænding, men ikke har erhvervet fremmed Indfødsret, er „forsørgelsesberettiget“ her.

Paa den anden Side har Ministeriet tidligere statueret, at „Svenskere med 12 Aars Ret“, som Forfatteren synes at anse for „forsørgelsesberettigede“, ikke har saadan Ret, og i Lighed hermed maa det formentlig antages, at Forfatteren har Uret, naar han henregner svenske og norske Undersaatter, som omfattes af den nordiske Fattigkonvention, til de „forsørgelsesberettigede“; Konventionen hjemler kun de paagældende Udlændinge Ret til „vedvarende Forsørgelse“ her.

Sv. Neumann.

Dr. KARL J. BENZIGER: *Die wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Dänemark und der Schweiz.* (Forlag: Art. Institut Orell Füssli. Zürich 1916).

Som Led i en Serie „Schweizerische Wirtschafts-Studien“, udgivne af Dr. Hans Scharer, har en yngre schweizisk Nationaløkonom, Dr. Benziger, udgivet en ret omfattende Studie (147 S.) over det for den danske Almenhed noget fjerne Emne: den økonomiske Forbindelse mellem Danmark og Schweiz. Dr. Benzigers Formaal har i første

Linie været af rent praktisk Natur: at give en vejledende Oversigt over Handelsforbindelsen mellem de to Lande for derved at bidrage til at forøge Mulighederne for dens videre Udvikling. Bogen bringer derfor en Række praktiske Oplysninger, tildels af statistisk Art, til Brug for Forretningsmænd, og om disse Oplysninger maa det siges til Forf.'s ubetingede Ros, at han har sørget for at gøre dem saa nøjagtige, som den Slags lader sig fremstille. Paa dette Punkt har Forfatterens personlige Kendskab til danske Forhold aabenbart været af stor Værdi.

Om selve Formaalet, at søge Handelsforbindelsen mellem de to Lande videre udviklet, lader der sig sige en Del smukke og høflige Ord for at udtrykke det Haab, der sikkert besjæler alle smaa (navnlig neutrale) Lande: ved nærmere indbyrdes Samvirken at styrke deres egen selvstændige Stilling. Og det er meget sandsynligt, at en med Flid og Interesse plejet Forbindelse vilde kunne faa den meget beskedne Handelsomsætning mellem de to Lande, der her er Tale om, adskilligt højere op. — Schweiz Specialhandel med Danmark udgjorde efter Benziger:

	Indførselen Francs.	% af den samlede Indførsel.	Udførselen Francs.	% af den samlede Udførsel.
i 1892 . . .	115 000	0,01	1 730 000	0,26
i 1912 . . .	10 680 000	0,54	5 968 000	0,44
i 1913 . . .	3 685 000	0,19	6 796 000	0,49

Selv en Optimist vil i disse Tal kun finde lidet Haab om Bedring. Med Undtagelse af de to abnorme Kødaar 1911 og 1912, hvor dansk Kød i ret store Mængder gik til Schweiz, er dette Lands Indførsel fra Danmark i intet Aar siden 1892 naaet op over en Femtedel Procent, og selv i de to Undtagelsesaar naaede den ikke mere end godt en halv Procent af Landets samlede Indførselsværdi. Med Udførselen forholder det sig paa lignende Maade: Procentandelene er dog her lidt højere; men to Trediedele

af Procenten naas aldrig. — Der hører da en ikke helt almindelig Kærlighed til Opgaven for at gøre et saa omfattende Stykke Arbejde som Dr. Benzigers for at finde de fine Kanaler, ad hvilke Handelen nu gaar mellem de to Lande, og som udvidede skulde skabe en virkelig betydningsfuld Forbindelse. Forfatteren ser selvfølgelig navnlig Sagen fra Schweiz' Synspunkt og anbefaler et maalbevidst Arbejde paa at fremme Industrieksporten i forskellige Brancher her til Danmark og Norden i det hele taget. Han fremhæver, hvad der jo ogsaa er nødvendigt, naar Talen er om Handelen med Schweiz, den afgørende Betydning af Transitbetingelserne gennem Tyskland; her er man vel nok ved Sagens Kærne. Kødudførselen i 1911 og 1912 var netop betinget af en Undtagelsestarif for denne Vares Transport igennem Tyskland i disse Aar og hørte op, da Undtagelsestariffen faldt bort.

Dr. Benziger peger ogsaa paa Handelsrepræsentationen som et vigtigt Led i Organisationen af den økonomiske Forbindelse og forlanger af sit eget Land fremtidig — dog først naar Omsætningen paa Danmark er vokset — en udvidet Repræsentation.

Dr. Benzigers Bog har den Interesse for os danske, at den paa en praktisk anvendelig Maade spreder Oplysning om vort Land og vort Samfund i en Egn af Verden, hvor vi hidtil saa godt som udelukkende har vist os som Turister; Bogen kan kun bidrage til at vække Sympathi for vort Folk og vort Arbejde, hvor den kommer. Man har da fra dansk Side al god Grund til at være Dr. Benziger taknemmelig for den og til at modtage den udstrakte Haand — for mange gode Venner kan et lille Land jo ikke faa i disse haarde Tider.

Helge Smith.